

2019-10-21

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
Sverige

Åsa Odin Ekman
asa.odinekman@tco.se
+46725292448

SOU 2019:37 Kontroller vid högskoleprovet – ett lagförslag om åtgärder mot fusk

U2019/02411/UH

TCO har getts möjlighet att yttra sig över SOU 2019:37 *Kontroller vid högskoleprovet – ett lagförslag om åtgärder mot fusk*.

TCO anser att frågan om att motverka fusk vid högskoleprovet är mycket angelägen och måste därför få innebära att åtgärder, så som föreslagits i betänkandet, kan vidtas trots att de innebär ett intrång i den personliga integriteten. Det är dock viktigt att bestämmelserna som reglerar dessa åtgärder är klara och tydliga samt upprätthåller en hög grad av rättssäkerhet. TCO vill i detta sammanhang hänvisa till de synpunkter som bland annat framförs i ett remissyttrande upprättat av Åklagarmyndigheten i Malmö. Det är därutöver av avgörande betydelse att de föreslagna åtgärderna i betänkandet genomförs med stor respekt för den enskilde individen och dennes personliga integritet.

TCO saknar en analys över hur förslagen sammantaget kan påverka möjligheterna att skriva högskoleprov i hela landet. I dag är det ofta möjligt att skriva högskoleprovet på exempelvis lärcentra i små kommuner. TCO ser en risk för att de föreslagna reglerna kan innebära att det av kostnads- eller säkerhetsskäl sker en koncentration av möjligheten att skriva högskoleprovet till ett mindre antal orter. TCO anser att detta vore olyckligt, då det är viktigt att bibehålla möjligheten att skriva högskoleprovet även i små och avlägsna kommuner.

I samband med högskoleprovet hösten 2019 drogs möjligheten att skriva högskoleprovet in från ett antal kommuner, exempelvis Jokkmokk. Det rör sig i stor utsträckning om kommuner där avstånden till nästa kommun är stora och där övergången till högre utbildning är låg.¹ TCO menar att det bör vidtas åtgärder i dessa kommuner för att bredda rekryteringen och sänka tröskeln in i högre utbildning. Att göra det svårare att skriva högskoleprovet skulle innebära ett steg i motsatt riktning.

¹ Se UKÄ statistisk analys 2019-10-01 / 10 ”Rekryteringen till högskolestudier – regionala och sociala faktorer påverkar”.

Det kan finnas omständigheter som gör det rimligt att avstå från att ge högskoleprovet i en viss ort. TCO menar dock att det är viktigt att frågan om geografisk tillgänglighet belyses i den fortsatta beredningen av förslaget, samt i samband med att eventuella föreskrifter och riktlinjer tas fram. Utbildningsdepartementet bör föra en dialog med lokala aktörer för att finna en ändamålsenlig ordning.

TCO avstyrker utredningens förslag att höja avgiften till högskoleprovet. Som påpekas av utredningen är högskoleprovet en mycket viktig andra chans till högre utbildning. Den positiva effekten av full kostnadstäckning överväger inte de negativa effekterna som en högre avgift kan innebära för tillgången till utbildning och för möjligheten att skriva provet upprepade gånger.

När det slutligen gäller förslagen om nya sekretessbestämmelser hänvisar TCO till synpunkterna i Journalistförbundets yttrande.

Peter Hellberg
Ordförande

Åsa Odin Ekman
Utredare